

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10SŽa/21/2014
Identifikačné číslo spisu:	1014200120
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1014200120.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: P. P. V., narodeného X. V. XXXX, štátneho príslušníka Somálskej republiky (ďalej len „Somálsko“), ID osoby: XXX XXX, posledný trvalý pobyt v zahraničí: B., t.č. Pobytový tábor Rohovce, zastúpeného Centrom právnej pomoci, kancelária Bratislava so sídlom Námestie slobody 12, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky so sídlom Pribinova 2, Bratislava, (pôvodne Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava), o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu ČAS: MU-562-62/PO-Ž-2012 zo dňa 20. decembra 2013, ktorým navrhovateľovi nebola poskytnutá doplnková ochrana, o odvolaní navrhovateľa podanom proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/3/2014-29 zo dňa 23. apríla 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/3/2014-29 zo dňa 23. apríla 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym orgánom

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava rozhodnutím ČAS: MU-562-62/PO-Ž-2012 zo dňa 20. decembra 2013 (odporca) v zmysle § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ nespĺňa predpoklady poskytnutia doplnkovej ochrany. Dôvodil, že v Somálsku (v ktorom navrhovateľ nikdy nebol) a ani v Spojených arabských emirátoch (kde žil až do prvého odchodu na Slovensko ako somálsky štátny občan) nikdy nebolo proti nemu vedené trestné konanie, nebol väznený štátnymi orgánmi a nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi

či nešťatnými pôvodcami. Nebol vystavený mučeniu, neľudskému ani ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu, ďalej že sa navrhovateľ nedopustil žiadneho trestného činu, za ktorý by mu v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie v podobe uloženia trestu smrti alebo jeho výkonu. Všeobecne deklarovaným subjektívnym obavám navrhovateľa z možnej ujmy v prípade návratu do krajiny pôvodu chýbajú akékoľvek objektívne príčiny, absentuje opodstatnená možnosť, že by pri návrate došlo k ujme.

Podľa aktuálnych správ z krajiny pôvodu odporca podrobne vyhodnotil bezpečnostnú situáciu v tejto krajine a osobitne i otázku bezpečnosti somálskych navrátilcov a dospel k právnomu záveru, že neexistuje objektívny predpoklad na poskytnutie (predĺženie) doplnkovej ochrany. V ďalšom dôvodil, že bezpečnostná situácia v krajine pôvodu sa aj napriek v niektorých oblastiach Somálska pretrvávajúcemu vnútroštátnemu konfliktu postupne stabilizuje (Somaliland - severné Somálsko a Puntland - stredné Somálsko, niektoré oblasti stredného a južného Somálska), dochádza k rozpadu klanových ochranných mechanizmov, domáce a zahraničné jednotky spoločne oslobodzujú krajinu od pôsobnosti militantnej skupiny Al-Shabaab. Táto pritom postupne prechádza na guerillový spôsob boja a zameriava sa predovšetkým na vládnych predstaviteľov, pracovníkov Africkej únie v Somálsku, štátne inštitúcie a ľudí, ktorí pracujú pre medzinárodné organizácie. Najmarkantnejší progres je zaznamenaný v hlavnom meste Mogadišo, do ktorého prichádzajú hufy navrátilcov ako aj ostatných obyvateľov hľadajúcich bezpečie a úkryt pred Al-Shabaab, v meste dochádza k rýchlemu budovaniu infraštruktúry a k normalizácii administratívy. Svoje právne závery odporca doplnil o informácie medzinárodného charakteru vo vzťahu ku krajine pôvodu so zameraním na hlavné mesto Mogadišo, ktoré prichádza do úvahy ako miesto návratu pre navrhovateľa. Mogadišo už totiž nie je dejiskom všeobecného násillia, do tohto mesta sú realizované nútené návraty zo západných krajín, dokonca začali byť do tohto mesta smerované aj lety, ktoré bývajú plne obsadené. Odporca v prípade navrhovateľa jednoznačne vylúčil reálnu hrozbu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

II.

Konanie pred súdom I. stupňa

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok - návrh zo dňa 27. januára 2014, ktorým sa domáhal jeho zrušenia z dôvodov ustanovených v § 250j ods. 2 písm. a), c) a d) OSP.

Uviedol v ňom, že jeho obava z návratu do Somálska je dôvodná, založená jednak na objektívnych dôvodoch hodnotenia situácie v jeho krajine pôvodu, keďže vnútroštátny ozbrojený konflikt v Somálsku nie je úplne ukončený (a teda môže byť vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia) a jednak z dôvodu, že navrhovateľ v Somálsku nikdy nebol a odporcom uvádzaná väzba v súvislosti s jeho štátnou príslušnosťou je úplne nedostatočná. V súvislosti s uvedeným navrhovateľ považuje za nespravodlivé a neľudské nútiť ho k návratu do Somálska, kde nikoho nemá a nemá sa teda ani ku komu vrátiť.

Odporca navrhol vo svojom vyjadrení k návrhu zo dňa 10. marca 2014 napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdiť. Zotrval na dôvodoch napadnutého rozhodnutia a opätovne zdôraznil, že aj napriek neukončenému vnútroštátnemu konfliktu sa bezpečnostná situácia v hlavnom meste Mogadišu a v okolí nachádza pod úplnou kontrolou provládnych síl, obyvatelia sa vracajú späť, tak ako aj medzinárodné mimovládne organizácie a diplomatické misie. Námietky navrhovateľa považuje za účelové a právne irelevantné, žiadosť navrhovateľa o predĺženie doplnkovej ochrany bola podľa odporcu posúdená zákonným spôsobom a všetky okolnosti ním uvádzané boli posúdené individuálne, ako aj vo všetkých relevantných súvislostiach.

Krajský súd v Bratislave na základe opravného prostriedku navrhovateľa proti napadnutému rozhodnutiu preskúmal rozhodnutie odporcu ČAS: MU-562-62/PO-Ž-2012 zo dňa 20. decembra 2013 a stotožniac sa z dôvodmi napadnutého rozhodnutia, toto potvrdil.

K argumentom navrhovateľa krajský súd uviedol, že:

Zo spisu ČAS: MU-542/PO-Ž/2006 zistil, že navrhovateľ požiadal prvýkrát o azyl dňa 19. mája 2006 z osobných dôvodov (nakolko v Somálsku nikdy nebol a nemá k tejto krajine žiadne väzky), ako i pre obavy z pretrvávajúcej občianskej vojny. V uvedenej veci rozhodol odporca rozhodnutím zo dňa 11.

septembra 2006 právoplatným dňa 1. augusta 2007, ktorým navrhovateľovi azyl neudelil, zároveň však vyslovil, že sa na navrhovateľa podľa § 47 zákona o azyle vzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do Somálska.

Z obsahu spisu ČAS: MU-2215/PO-Ž-2007 súd zistil, že navrhovateľ dňa 6. októbra 2007 opäť požiadal o azyl z dôvodu obáv o svoj život, hrozby narukovania a z osobných dôvodov prezentovaných už v konaní č. MU-542/PO-Ž-2006. V uvedenej veci rozhodol odporca dňa 22. januára 2008 tak, že azyl navrhovateľovi neudelil, poskytol mu však doplnkovú ochranu na dobu 1 roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia (do dňa 5. februára 2009), táto mu bola predĺžená na ďalší rok rozhodnutím odporcu zo dňa 28. januára 2009 (do dňa 4. februára 2010).

Z obsahu spisu ČAS: MU-794/PO-Ž-2009 súd zistil, že odporca rozhodnutím zo dňa 8. februára 2010 predĺžil navrhovateľovi poskytnutie doplnkovej ochrany na ďalší rok, t.j. do dňa 16. februára 2011, o ďalší rok (do dňa 15. februára 2012) mu bola táto predĺžená rozhodnutím odporcu zo dňa 14. februára 2011 (vychádzajúc z obsahu spisu ČAS: MU-637/PO-Ž-2010).

Z obsahu spisu ČAS: MU-23/PO-Ž-2012 súd zistil, že odporca začal konanie vo veci zrušenia poskytnutej doplnkovej ochrany z dôvodu, že navrhovateľ nepodal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany v lehote podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle. V uvedenej veci rozhodol rozhodnutím zo dňa 14. februára 2012 (právoplatným dňa 16. marca 2012), ktorým odporcovi zrušil poskytnutú doplnkovú ochranu.

Z obsahu (aktuálneho) spisu ČAS: MU-562/PO-Ž-2012 súd zistil, že navrhovateľ bol v rámci nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 (Dublínsky dohovor) prevzatý od príslušníkov rakúskej polície slovenskou stranou za účelom posúdenia opätovnej žiadosti o udelenie azylu, konanie o udelení azylu začalo dňa 28. augusta 2012 z dôvodov uvádzaných navrhovateľom, t.j. z obavy o svoj život, nakoľko v jeho rodnej krajine je vojna a stále sa bojuje, jeho otca zabila protivládna skupina a rodine hrozí v domovskej krajine nebezpečenstvo. Uviedol, že v Somálsku žije rodina otca ako aj matka s rodinou, že otec zomrel za nejasných okolností, tento bol politicky aktívny a z tohto dôvodu je ohrozený aj jeho život. Rozhodnutím zo dňa 22. novembra 2012 odporca rozhodol o žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu tak, že mu tento neudelil a neposkytol mu ani doplnkovú ochranu. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ dňa 15. januára 2013 opravný prostriedok. Súd rozsudkom č. k. 9Saz/6/2013-35 potvrdil uvedené rozhodnutie v časti výroku o neudelení azylu, vo výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany tento zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. b) a c) OSP a vrátil vec odporcovi na ďalšie konanie. Súd v uvedenom rozsudku formuloval právny názor, podľa ktorého je rozhodnutie v časti výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany v rozpore s obsahom administratívneho spisu, podľa ktorého navrhovateľ Somálsko nikdy nenavštívil a aj napriek uvedenému odporca odôvodňoval svoje rozhodnutie práve pobytom navrhovateľa v Mogadiši. V súvislosti s uvedeným súd vytkol odporcovi aj skutočnosť, že neposudzoval eventuálne riziká vážneho bezprávia (vo vzťahu k § 2 písm. f) bod 3 zákona o azyle) na celom území Somálska, ale len v Mogadiši, z ktorého navrhovateľ vôbec nepochádza. Následne odporca doplnil dokazovanie relevantnými informáciami o bezpečnostnej situácii v celom Somálsku (podľa vyžiadaných miest, okresov, regiónov) vypracovaných odborom dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce.

Následne uviedol svoje názory k jednotlivým námietkam navrhovateľa:

K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre jeho nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov:

Podľa názoru súdu táto námietka nie je dôvodná. Odporca zrozumiteľným a logickým spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie a to vo vzťahu ku všetkým formám vážneho bezprávia, ako ich má na mysli ust. § 2 písm. f) zákona o azyle. Poukázal na zistený stav veci - na obsah navrhovateľovej žiadosti o predĺženie doplnkovej ochrany, na obsah správ ktoré zabezpečil v rámci zisťovania skutkového stavu veci. Právny záver, ktorý vyvodil z takto zisteného a opísaného stavu veci prezentoval osobitne ku každej z foriem vážneho bezprávia. Nakoľko odporca neuviedol individuálne dôvody hrozby vážneho bezprávia, odporca uvedenú vec vyhodnocoval ako otázku, či civilná osoba vyhostená do tejto krajiny by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti čelila reálnemu riziku vážneho a individuálneho ohrozenia. Na okraj tejto argumentácie súd považuje za potrebné poznamenať, že pokiaľ navrhovateľ v podanom návrhu poukazuje aj na skutočnosť, že v Somálsku nemá žiadne väzby a z uvedeného dôvodu považuje za nespravodlivé a neľudské nútiť ho k návratu do Somálska, tak takéto vyjadrenia navrhovateľa nemožno vo vzťahu k posudzovaniu splnenia podmienok poskytnutia doplnkovej ochrany zohľadniť. Okrem toho súd poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľ je štátnym príslušníkom Somálska a teda

jedine vo vzťahu k tejto krajine je možné posudzovať dôvody poskytnutia medzinárodnej ochrany pred perzekúciou.

Pokiaľ ide o vyhlásenie organizácie Amnesty International zo dňa 15. mája 2013, ktoré navrhovateľ predložil na pojednávaní konanom dňa 23.4.2014, súd poukazuje na fakt, že toto bolo v čase vydania napadnutého rozhodnutia už neaktuálne (7 mesiacov staré). Súd v súlade s § 250i OSP môže skúmať len skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Azylový spis podľa názoru súdu obsahuje dostatok (v čase vydania rozhodnutia) aktuálnych správ o krajine pôvodu, z ktorých možno vyvodit' existenciu či neexistenciu hrozby vážneho bezprávia.

K námietke nedostatočného zistenia stavu veci (vo vzťahu k neobjektívnemu vyhodnoteniu situácie v krajine pôvodu, kde ozbrojený konflikt ešte neskončil a teda navrhovateľ môže byť vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia):

Podľa názoru súdu ani táto námietka nie je dôvodná. Navrhovateľ nikdy (tak v priebehu aktuálneho, ako aj predchádzajúcich konaní) neprezentoval také konanie voči nemu, ktoré by bolo možné subsumovať pod pojem vážneho bezprávia tak ako ho definuje § 2 písm. f) zákona o azyle. Odporca správne v napadnutom rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že v Somálsku nebolo proti navrhovateľovi nikdy vedené trestné konanie, nikdy nebol väznený štátnymi orgánmi a nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi či tretími subjektmi, nebol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu a nikdy sa nedopustil žiadneho trestného činu, za ktorý by mu v prípade návratu do krajiny hrozilo vážne bezprávie v podobe uloženia trestu smrti alebo jeho výkonu. Obavy navrhovateľa, tak ako uviedol správne odporca, majú len subjektívnu povahu, t.j. v jeho prípade absentuje opodstatnená možnosť, že pri návrate by došlo k hroziacej ujme, tento totiž žiadnym spôsobom neozrejmil, na základe akých dôvodov by mohol byť v krajine pôvodu perzekvovaný. Odporca však i napriek uvedenému, ako vyplýva z obsahu spisu a z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, prostredníctvom informácií o krajine pôvodu zisťoval celkovú bezpečnostnú situáciu v Somálsku, postupoval pritom v zmysle § 250r OSP a túto vyhodnocoval komplexne podľa regiónov (nielen so zameraním na hlavné mesto Mogadišo). Vzal do úvahy intenzitu a štruktúru útokov a mieru ohrozenia civilného obyvateľstva, ktoré nedosahuje takú úroveň, aby preukazovali existenciu podstatných dôvodov domnievať sa, že civilná osoba (navrhovateľ) vrátená do tejto krajiny by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti čelila reálnemu riziku utrpenia vážneho bezprávia. Militantná skupina Al-Shabaab sa zameriava predovšetkým na vládnych predstaviteľov, pracovníkov Africkej únie v Somálsku, štátne inštitúcie a ľudí, ktorí pracujú pre medzinárodné organizácie (a teda nie na civilistov). Odporca súčasne vykonal náležité dokazovanie relevantnými správami, ktoré sa svojim obsahom týkajú návratov somálsky repatriantov, pričom zistil, že títo sa hromadne vracajú do svojej vlasti, najmä do regiónu hlavného mesta Mogadišo a jeho okolia. Za stabilnú a bezpečnú možno považovať aj severnú časť Somálska (Somalialand a Puntland), podobne ako aj niektoré z oblastí stredného a južného Somálska z ktorých bol Al-Shabaab vytlačený a ktoré súd pod kontrolou vlády. Námietka navrhovateľa, podľa ktorej odporca posúdil skutkový stav na základe nedostatočne zisteného stavu veci teda neobstoí.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci:

Podľa názoru súdu táto námietka nie je dôvodná. Navrhovateľ jednak túto námietku žiadnym spôsobom nezdôvodnil, jednak je nepochybné, že odporca podriadil zistený skutkový stav pod právnu normu, ktorá sa na vec vzťahuje, ak žiadosť o poskytnutie doplnkovej ochrany posudzoval v intenciách ust. § 13a a § 2 písm. f) zákona o azyle. Poskytnutie doplnkovej ochrany negatívne vymedzuje ust. § 13c ods. 1 zákona o azyle, v zmysle ktorého je predpokladom pre takýto postup odporcu splnenie predpokladov stanovených v § 13a alebo § 13b zákona o azyle. Navrhovateľ nebol v krajine svojho pôvodu - v Somálsku nikdy trestne stíhaný, nebol mu uložený žiaden trest a teda ani trest smrti. V Somálsku (ako to uviedol) nikdy nebol a teda sa nemohol stať objektom akéhokoľvek neľudského či ponižujúceho zaobchádzania v dôsledku čoho mu takéto zaobchádzanie nehrozí ani v prípade jeho ev. návratu do tejto jeho domovskej krajiny. Ako to vyplýva zo založených správ, nehrozí mu žiadne nebezpečenstvo ani ako somálskemu repatriantovi. Ako to je zjavné z obsahu informácií o Somálsku (viď tiež predchádzajúci text odôvodnenia tohto rozsudku), aj keď niektoré z oblastí tohto štátu ostávajú pod kontrolou militantnej skupiny Al-Shabaab, navrhovateľ sa môže do ostatných oblastí bezpečne vrátiť (napr. región Mogadiša, Afgoye, niektoré ďalšie regióny stredného a južného Somálska, Samalialand, Puntland).

III.

Odvolaie a vyjadrenie odporcu

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol:

K námietke, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam:

Súd predložené vyhlásenie organizácie Amnesty International zo dňa 15. mája 2013 vyhodnotil nesprávne tým, že sa obmedzil na konštatovanie, že už je neaktuálne. Samotný fakt, že vyhlásenie je 7 mesiacov staré neznamená, že je neaktuálne a súd svoj záver o neaktuálnosti vôbec neodôvodnil.

Navrhovateľ poukazuje v tejto súvislosti aj na vyjadrenie samotného odporcu, ktorý uviedol, že sa objavujú informácie o útokoch v meste Mogadišo, ktoré narúšajú stabilitu bezpečnostnej situácie v meste. V porovnaní so začiatkom roku 2013 v mesiacoch máj a jún vzrástol počet mínometných útokov, ako aj počas sviatku Ramadän a taktiež uvádza, že ozbrojený konflikt v Somálsku nie je úplne ukončený, čo jasne svedčí, že situácia v Somálsku ešte nie je stabilná.

Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že azylový spis odporcu obsahuje dostatok aktuálnych správ o krajine pôvodu, z ktorých možno vyvodit' existenciu či neexistenciu vážneho bezprávia.

Navrhovateľ sa však domnieva, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko sa zaoberal len posúdením počtu aktuálnych správ o krajine pôvodu a vôbec sa nezaoberal posúdením ich obsahu. Podľa navrhovateľa odporca pri posudzovaní aktuálnej situácie v krajine pôvodu vychádzal z ich nesprávneho vyhodnotenia. Vyhodené informácie o krajine pôvodu zo strany odporcu vôbec nesvedčia o tom, že situácia v Somálsku je vhodná na návrat späť (zvlášť u človeka, ktorý nedisponuje žiadnym rodinným zázemím v krajine pôvodu), keďže vzrastá počet útokov a situácia v krajine pôvodu je stále nestabilná.

K námietke, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci:

Súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza „pokiaľ navrhovateľ v podanom návrhu poukazuje na skutočnosť, že v Somálsku nemá žiadne väzby a z uvedeného dôvodu považuje za nespravodlivé a neľudské nútiť ho k návratu do Somálska, tak takéto vyjadrenia navrhovateľa nemožno vo vzťahu k posudzovaniu splnenia podmienok poskytnutia doplnkovej ochrany zohľadniť“.

V tejto súvislosti dáva navrhovateľ do pozornosti konajúcemu súdu prelomové rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Sufi and Elmi v. The United Kingdom zo dňa 28. júna 2011, podľa ktorého „podmienkou pre uplatnenie alternatívy vnútorného presídlenia je splnenie určitých garancií: osoba, ktorá má byť vrátená musí byť schopná docestovať a získať prístup na dotknuté územie a možnosť usídlit' sa tam. (...) Vo svetle humanitárnej krízy a napätia, ktoré dolieha na jednotlivcov ako aj tradičnú klanovú spoločenskú štruktúru. Súd v praxi nemá za to, že by navrátiliec mohol nájsť útočisko alebo pomoc na území, kde nemá blízke rodinné väzby. (...) Ak by aj navrátiliec mohol cestovať a usídlit' sa v jeho domovskej oblasti bez toho, aby bol vystavený reálnemu riziku zlého zaobchádzania v dôsledku všeobecného násillia.

Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nikdy nebol v Somálsku, nemá tam rodinné väzby, a teda nie je členom žiadneho rodinného klanu, je vysoko pravdepodobné, že po prípadnom návrate do Somálska sa bude musieť obrátiť na utečenecký tábor alebo alternatívu vnútorného presídlenia, a tak bude vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia tak, ako je to popisované v citovanom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva.

Navrhovateľ má za to, že konanie má inú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nakoľko odporca a ani súd sa uvedeným scenárom vôbec nezaoberal. Na základe uvedeného tak súd nesprávne usúdil, keď tvrdil, že pokiaľ navrhovateľ v podanom návrhu poukazuje aj na skutočnosť, že v Somálsku nemá žiadne väzby a z uvedeného dôvodu považuje za nespravodlivé a neľudské nútiť ho k návratu do Somálska, tak takéto vyjadrenia navrhovateľa nemožno vo vzťahu k posudzovaniu splnenia podmienok poskytnutia doplnkovej ochrany zohľadniť. Vzhľadom na uvedené prelomové rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 28. júna 2011 má navrhovateľ za to, že jeho návrat do Somálska by znamenal porušenie medzinárodného práva.

V tejto súvislosti navrhovateľ poukazuje na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v súvislosti s doplnkovou ochranou. Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej

ochrany, súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané, či inak nežiadúce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam, nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z ktorých je potrebné vychádzať, (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8SŽa/16/2009 zo dňa 14. mája 2009). Podľa navrhovateľa mu po návrate vzhľadom na absenciu rodinných väzieb v silne klanovom prostredí Somálska hrozí neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, teda konanie, ktoré sa dá subsumovať pod bod 2 ustanovenia § 2 písm. f) zákona o azyle, a preto má za to, že je neúnosné, neprimerané a nežiadúce žiadať ho, aby sa vrátil do Somálska.

Na základe uvedeného navrhovateľ žiada, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9 Saz/3/20 - 29 zo dňa 23. apríla 2014 zmení tak, že rozhodnutie odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany zruší a vec vráti odporcovi na ďalšie konanie.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. júla 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V zmysle § 21 ods.11 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ministerstvo vnútra SR ku dňu 31. decembra 2012 zrušilo okrem iných, aj rozpočtovú organizáciu - Migračný úrad Ministerstva vnútra SR a v zmysle § 21 ods.13 zákona č. 523/2004 Z. z. práva a povinnosti zrušených rozpočtových organizácií prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra SR. Na základe citovaných právnych noriem má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Migračného úradu MV SR ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra SR. Preto bude s týmto právnym nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu - odporcu. Pod všeobecným označením odporca je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle je vážnym bezpráviom

1. Uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. Mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. Vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Podľa § 20 ods. 3, veta prvá zákona o azyle sa doplnková ochrana podľa § 13a a 13b poskytuje na dobu jedného roka a po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predĺži vždy o

jeden rok, ak sú splnené podmienky, ktoré sú uvedené v § 13a alebo 13b a nie sú dôvody na jej neposkytnutie.

V prerokúvanom prípade sú so zreteľom na uvedené ustanovenia nedôvodné všetky odvolacie námietky navrhovateľa.

Z preskúmaného rozhodnutia o neposkytnutí doplnkovej ochrany je zrejmé, aká je bezpečnostná situácia v krajine pôvodu navrhovateľa.

Je zrejmé, že po vnútroštátnom konflikte sa krajina masívne obnovuje a vracajú sa do nej tisíce pôvodných obyvateľov. Z tohto dôvodu ide o rozsiahlu obnovu, pri ktorej sa síce obnovujú aj staré väzby, klany a podobne, avšak vytvárajú sa vo veľkej miere i nové.

V takomto prostredí pod medzinárodnou ochranou je vylúčené cielené vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, ktorý už neexistuje, a ak áno, tak nie v masovej miere zachvacujúcej veľké a nekontrolované územie, a najmä nie územie v oblasti Mogadiša, odkiaľ navrhovateľ pochádza.

Poukazovanie na to, že by sa navrhovateľ po návrate do krajiny pôvodu prepadol v jej sociálnej sieti natoľko, aby bol odkázaný na utečenecký tábor alebo pomoc, či ochranu a tým by vznikla reálna hrozba vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu je hypotetická, pretože odpadol jeden z podstatných dôvodov, ktorý musí byť podľa tohto zákonného ustanovenia naplnený súčasne s ostatnými dôvodmi a tým je trvajúci medzinárodný alebo vnútroštátny ozbrojený konflikt vytvárajúci ono podhubie pre vážne a individuálne ohrozenie života z dôvodu svojvoľného násillia.

Tieto dôvody viedli odvolací súd k záverom, že krajina pôvodu je pre navrhovateľa v prípade jeho návratu bezpečná a v prípade návratu do nej mu nehrozí vážne bezprávie v zmysle § 2 písm. f) zákona o azyle.

Z týchto dôvodov je rozhodnutie krajského súdu zákonné a správne, a preto ho odvolací súd podľa § 219 ods.1, 2 OSP potvrdil.

V.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, prihliadajúc na skutočnosť, že navrhovateľ nebol v konaní úspešný, nepriznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odporcovi náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.